

Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, ο Αιήτης και ο στρατός του πρόλαβαν τους Αργοναύτες στην παραλία, όπου δόθηκε μάχη. Σκοτώθηκαν επιτόπου ο Αιήτης (από τον ήρωα Μελέαγρο) και οι Αργοναύτες Ίφιτος και Ευρυσθέας και πληγώθηκαν ο ίδιος ο Ιάσωνας, οι γιοι του Θέσπιου, ο Λαέρτης και η Αταλάντη που όμως ξέρουμε ότι δεν έγινε δεκτή στην εκστρατεία κι είχε μείνει πίσω, στην Ιωλκό. Η Μήδεια χρησιμοποίησε πάλι τα μαγικά της βότανα κι έγλειαναν όλων οι πληγές. Κατάφεραν να ανοιχτούν αλλά τους έπιασε θαλασσοταραχή. Γι' άλλη μια φορά, ο Ορφέας προσευχήθηκε στους θεούς της Σαμοθράκης και η θάλασσα γαλήνεψε. Μέσα από τα κύματα ξεπρόβαλλε η μορφή του θεού Γλαύκου. Τους συνόδευσε για δυο εικοσιτετράωρα, προφήτεψε ότι ο Ηρακλής (που όμως δεν ήταν μαζί τους) θα γινόταν αθάνατος και ότι οι Διόσκουροι επρόκειτο να τιμηθούν από τους ανθρώπους σαν να ήταν θεοί, τους παρότρυνε να πιάσουν στεριά και να θυσιάσουν στους θεούς που τους έσωσαν και ξαναβούτηξε στα βαθιά.

Μια πιο πικάντικη παραλλαγή αναφέρει ότι ο Αιήτης έφερε το χρυσόμαλλο δέρας στο παλάτι, το άφησε σε μια αίθουσα όπου έβαλε φρουρούς και κάλεσε σε δείπνο τους ήρωες, σκοπεύοντας να τους κοιμίσει και να του σκοτώσει. Από το πολύ κρασί, οι Αργοναύτες το έριξαν στον ύπνο αλλά η θεά Αφροδίτη καιροφυλακτούσε. Αναψε στον Αιήτη πόθο τρελό για τη γυναίκα του. Ο βασιλιάς παράτησε το δείπνο κι έσπευσε στην κρεβατοκάμαρα, όπου τον περίμενε ξαπλωμένη η βασίλισσα. Ξημερώθηκαν αγκαλιά. Με όλα αυτά, ο μάντης Αργοναύτης Ίδμονας (που όμως είχε σκοτωθεί στην χώρα των Μαριανδυνών) κατάλαβε ότι κάτι έτρεχε και πως το φέρσιμο του βασιλιά πρέπει να ήταν θεική δουλειά. Ξύπνησε τους Αργοναύτες και τους ξεμέθυσε. Το έβαλαν στα πόδια προς την ακτή. Η Μήδεια τους άκουσε. Πήγε και πήρε το χρυσόμαλλο δέρας από την αίθουσα όπου φυλαγόταν, ξύπνησε τον αδελφό της, Άψυρτο, τον πήρε μαζί της και κατέβηκε στην παραλία. Ανέβηκαν όλοι στην Αργώ και γρήγορα απομακρύνθηκαν.

Κατά την εκδοχή του Άργους, μαζί τους ήταν ο Ηρακλής κι όλοι μαζί έπιασαν στη χώρα του Βύζαντα, το κατοπινό Βυζάντιο, μετέπειτα Κωνσταντινούπολη, όπου ίδρυσαν βωμούς στους θεούς, θυσιάσαν σ' αυτούς για να δείξουν την ευγνωμοσύνη τους, πέρασαν την Προποντίδα και τον Ελλήσποντο κι έφτασαν στην Τρωάδα, όπου έγιναν όλα με την Ησιόνη. Σύμφωνα όμως με την πιο διαδεδομένη διήγηση, έπιασαν στην τοποθεσία όπου σήμερα βρίσκεται η ρουμανική πόλη Κωσταντζα. Αφού πιο πριν είχαν μια δραματική εμπλοκή με τον Αιήτη.

Οι πιο αρχαίες διηγήσεις

Η πιο παλιά διήγηση της Αργοναυτικής εκστρατείας ήθελε τον Αιήτη να αναγκάζει τους Αργοναύτες να κάνουν έναν μόνο άθλο: Να ζέψουν τους δύο ταύρους του θεού Ήφαιστου (βόδια, ευνουχισμένους ταύρους, κατά την πρώτη εκδοχή). Αργότερα αλλά και πάλι σε πολύ παλιά χρόνια, ο άθλος του Ηρακλή με τα μήλα των εσπερίδων επηρέασε και τον μύθο των Αργοναυτών. Για να πάρουν το χρυσόμαλλο δέρας, έπρεπε να σκοτώσουν τον δράκο με τα δυο κεφάλια που το φύλαγε, όπως ο δράκος Λαδωνας με τα εκατό κεφάλια που φρουρούσε τα χρυσά μήλα. Ακόμα πιο αργά αλλά πάντα πολύ παλιά, ο θηβαϊκός κύκλος επηρέασε την διήγηση που έτσι κι αλλιώς είχε τη βάση της στον γειτονικό Ορχομενό: Ο βασιλιάς έβαλε τον ήρωα να καταφέρει τρεις άθλους: Να οργώσει το χωράφι με τους φλογοβόλους ταύρους, να σκοτώσει τον δράκο για να σπείρει τα δόντια του και τέλος να σκοτώσει τους γίγαντες που ξεφύτρωσαν από τα δόντια του δράκου. Στη Θήβα, ο Κάδμος είχε κάνει ακριβώς την ίδια δουλειά: Σκότωσε δράκο, οργωσε το χωράφι, έσπειρε τα δόντια, φύτρωσαν οι γίγαντες, τους ξεπάστρεψε εκτός από πέντε που έγιναν αδέρφια του και πρόγονοι των εκεί κατοίκων.

Ο Θεσσαλός (από τις Κυνός Κεφαλές) ποιητής Πίνδαρος (5^{ος} αιώνας π.Χ.) απέφυγε να μιλήσει για το δεύτερο φίδι κι έβαλε τον Ιάσονα απλά να οργώνει το χωράφι, χωρίς σπορά, και να σκοτώνει το φίδι που φρουρούσε το χρυσόμαλλο δέρας. Ήδη όμως, ο Φερεκύδης (φιλόσοφος του 6^{ου} αιώνα π.Χ., δάσκαλος του Πυθαγόρα) είχε δεχτεί ότι ο Κάδμος δεν έσπειρε όλα τα δόντια του δράκου αλλά μόνο τα μισά: Τα υπόλοιπα τα χάρισε στην Αθηνά κι αυτή τα έδωσε στον Αιήτη.

Μια ακόμα εκδοχή αναφέρει ότι τα δόντια προέρχονταν από την πάλη του Κάδμου με τον δράκο αλλά τα είχε φέρει στον Αιήτη ο Φρίξος, όταν έφτασε στην Κολχίδα, καβάλα στο χρυσόμαλλο κριάρι. Έτσι κι αλλιώς, η επίδραση του θηβαϊκού μυθολογικού κύκλου στην Αργοναυτική εκστρατεία είναι αυταπόδεικτη. Είτε υπήρχε βοιωτικό υπόστρωμα στον μύθο των Αργοναυτών είτε και οι δύο κύκλοι γεννήθηκαν στην Ιωνία (Μίλητο), όπως πίστευε ο μεγάλος Γερμανός φιλόλογος Ούλεριχ Βιλαμόβιτς.

Τα μαγικά του Ιάσονα

Σε αρχαίες σκοτεινές εποχές, η Μήδεια πρέπει να ήταν θεότητα, όταν ακόμα η δύναμη των θεών μετριόταν με βάση τις μαγικές τους ικανότητες. Στις ίδιες αυτές εποχές ανάγεται και η λατρεία της Εκάτης, με την οποία η Μήδεια συνδέθηκε είτε ως θυγατέρα της είτε, αργότερα, ως ιέρεια στον ναό της. Άλλωστε και η Εκάτη, όπως και η θεία της Μήδειας, η Κίρκη, είχαν τη δύναμη να κάνουν μάγια.

Σε άλλες εποχές, η Μήδεια είναι κόρη του βασιλιά Αιήτη και δυσκολεύεται να τον προδώσει και να πάει με το μέρος του Ιάσονα. Οπότε τα μαγικά τα κάνει ο ήρωας με τη βοήθεια της Αφροδίτης: Κατά τον ποιητή Πίνδαρο, η θεά κατεβάζει από τον Όλυμπο την ιυγγα, το γνωστό μας πουλί στραβολαίμης της οικογένειας των δρυοκολαπτιδών. Πριν να γίνει πτηνό, ήταν κόρη του Πάνα και της Ηχώς, που μάγεψε τον Δία και τον έκανε να ερωτευτεί την Ιώ, της οποίας ήταν θεραπαινίδα. Η Ήρα την εκδικήθηκε μεταμορφώνοντάς την σε πουλί.

Ως πουλί, η ιυγγα δεν ξέχασε τα μαγικά της κόλπα. Τα δίδαξε λοιπόν στον Ιάσονα, του δάνεισε και κάποια φίλτρα, του έμαθε τα σωστά ξόρκια και τον έστειλε να κατακτήσει την καρδιά της βασιλοπούλας. Όπερ και εγένετο. Η Μήδεια ξετρελάθηκε μαζί του. Σ' ελάχιστο διάστημα ήταν έτοιμη να κάνει ο,τιδήποτε για χάρη του αγαπημένου της. Και δεν δίστασε ούτε μπροστά στο έγκλημα.

(τελευταία επεξεργασία, 28 Οκτωβρίου 2021)